

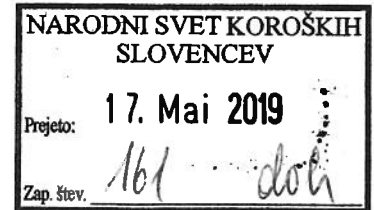
REPUBLIKA AVSTRIJA
OKRAJNO SODIŠČE BOROVLJE
PREDSEDNIK SODIŠČA

3 Jv 147/19 h
(To šifro prosim navedite v vseh vlogah.)

Loiblstraße 6
9170 Ferlach

Tel.: +43 4227 2220 25

NSKS – Narodni svet koroških Slovencev (Rat der Kärntner Slowenen)
Dr. Valentin Inzko
Viktringer Ring 26
9020 Klagenfurt/Celovec

Zadeva: dvojezično sodstvo, Okrajno sodišče v Borovljah

Spoštovani,

s tem pismom bi vas rad obvestil o razmerah v dvojezičnem sodstvu na avstrijskem Koroškem. Trenutno tam na področju sodstva prihaja do izrazitejših varčevalnih ukrepov, kar je zelo prizadelo dvojezična sodišča in pojavljajo se konkretni predlogi o zapiranju manjših sodišč.

Na vas se obračam, ker domnevam, da vam je obstoj in delovanje koroških dvojezičnih sodišč pri srcu.

Zaradi kadrovskega načrta iz leta 2018 je sodstvo prisiljeno ukiniti 22 delovnih mest na območju Višjega deželnega sodišča Gradec. Okrajno sodišče v Borovljah je imelo poleg sodnika zaposlene tri uradnike. Maja 2019 bo ukinjeno eno uradniško delovno mesto, tako da ostaneta le še dva uradnika.

Okrajnega sodišča v Borovljah pri tem ne obravnavajo drugače kot druga sodišča. Ker pa je sodišče že samo po sebi majhno, zmanjšanje zaposlenih za tretjino pomeni, da bo zelo težko zagotoviti njegovo delovanje v polnem obsegu.

Boroveljsko okrajno sodišče predstavlja poseben primer med okrajnimi sodišči v Avstriji. Izrecno je zaščiten z Zakonom o narodnih skupnostih kot ustavno določbo, saj pripadnikom manjšine zagotavlja opravljanje zadev v njihovem maternem jeziku. Razlog za to posebno situacijo, kot je znano vsem vsaj na Koroškem, je bil plebiscit pred stotimi leti. Takrat so se koroški Slovenci odločili za avstrijsko državo, ker so dobili zagotovilo, da lahko v nemško govoreči Avstriji ohranijo svoj jezik in svojo identiteto.

Pravice koroških Slovencev so določene tako v Državni pogodbi iz Saint-Germaina iz leta 1920 kot tudi v 7. členu avstrijske državne pogodbe iz leta 1955.

Slovenska narodna skupnost na Koroškem je zaščiten s posebnimi določbami mednarodnega prava, ustavnopravnimi določbami in zakoni. Republika Avstrija se je z določbo 8/2 B-VG členu o

ciljih države zavezala, da bo spoštovala, zagotavljala in spodbujala jezik in kulturo, obstoj in ohranjanje narodne skupnosti. V ta namen je lahko v določenih situacijah potrebno tudi dati prednost pripadnikom manjšin.

V Zakonu o narodnih skupinah se je zvezna vlada zavezala k spodbujanju ukrepov in aktivnosti, ki prispevajo k ohranjanju in zagotavljanju obstoja narodne skupine, njene rasti, kakor tudi njenih lastnosti in pravic, tako v obliki denarnih plačil kot tudi z zagotavljanjem storitev pripadnikom narodnih skupin na različnih strokovnih področjih.

Izhajam iz stališča, da je treba dvojezična sodišča zaradi teh obveznosti iz zakonov in državne pogodbe obravnavati drugače kot druga sodišča. Običajno bi morala biti dvojezična sodišča bolje opremljena in kadrovsko bolje zastopana, saj se samo tako lahko zanesljivo zagotavlja zaščita narodne skupnosti.

Dvojezična sodišča doslej nikoli niso imela boljšega položaja v tej, v Zakonu o narodnih skupnostih izraženi obliki, zaradi izjemnega angažmaja sodelavcev je pa sodišče naloge zaščite narodne skupnosti lahko izpolnjevalo. Brez primerne števila sodelavcev pa to ni mogoče, zato avstrijska država svoje obveznosti podpiranja manjšine na Koroškem na področju sodstva ne bo mogla izpolnjevati.

To je bil moj povzetek sedanje situacije.

Zaradi te problematike sem se 27.3.2019 obrnil tudi na zveznega ministra dr. Josefa Moserja in na predsednika Višjega deželnega sodišča Gradec ter na predsednika Deželnega sodišča Celovec. Očitno pa v pravosodju ni interesa za ukvarjanje s tem problemom. Neformalno so mi sporočili, da odgovora na moje pismo ne bo.

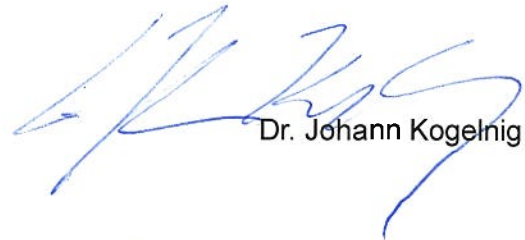
Kadrovski zastopnik sodnikov mi je sporočil, da v ministrstvu za pravosodje konkretno razmišljajo o tem, da bi ukinili manjša okrajna sodišča. To utemljujejo z argumentom, da digitalizacija obeta prihranek samo v povezavi z večjimi sodišči in da naj bi manjša sodišča oteževala moderno opravljanje storitev.

Po mojem mnenju je za obstoj slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem bistvenega pomena, da ima na svojem poselitvenem območju na razpolago vso potrebno dvojezično infrastrukturo in k njej spadajo tudi dvojezična sodišča. Odločno moramo nastopiti proti morebitnim poskusom, da bi se v škodo koroških Slovencev poslabšala struktura sodišč, kakršno jim jo zagotavlja državna pogodba.

V zvezi s tem vsekakor lahko razmišljamo tudi o tem, da bi območje, ki ga pokrivajo dvojezična sodišča, razširili na sosednje dvojezične občine, v katerih pripadniki slovenske manjšine doslej še niso imeli dostopa do sodnega varstva v maternem jeziku, in s to možnostjo bi se okrepila tudi struktura dvojezičnih sodišč.

Vesel bom vaše podpore pri prizadevanju za ohranitev in krepitev dvojezičnega sodstva in upam, da boste tudi vi nastopili proti varčevalnim ukrepom, zaradi katerih ta ne bi več mogla opravljati svoje funkcije in bi propadla.

S prisrčnimi pozdravi,

Dr. Johann Kogelnig

Borovlje, 15. maja 2019

Lep pozdrav iz Sorovljah

PS: Svoje pismo ministru v vednost pošiljam tudi naslednjim ustanovam: